

Redactare: Ilinca Mare
Tehnoredactare: Mihail Vlad
Pregătire de tipar: Marius Badea
Design copertă: Laurențiu Midvichi

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HASLETT, ADAM

Gândește-te că nu mai sunt / Adam Haslett ; trad. din lb. engleză
și note de Alexandra Turcu. - Pitești : Paralela 45, 2020
ISBN 978-973-47-3193-0
I. Turcu, Alexandra (trad. ; note)
821.111

Imagine Me Gone
Adam Haslett

Copyright © 2016 by Adam Haslett

Copyright © Editura Paralela 45, 2020
Prezenta lucrare folosește denumiri ce constituie mărci înregistrate, iar
conținutul este protejat de legislația privind dreptul de proprietate intelectuală.
www.edituraparelela45.ro

ADAM HASLETT

Gândește-te că nu mai sunt

Traducere din limba engleză și note de
Alexandra Turcu

Editura Paralela 45

toate aceste lucruri – grădina cu băuturile, soarele și oamenii plini de viață – să nu mă poarte în ziua în care am mers la casa de pe strada Slaidburn, aproape de King's Road, însoțind un prieten la o petrecere, prin coridorul cu tavan jos și apoi afară, pe micul petic de peluză din spate, unde l-am văzut pe John pentru prima dată, stând îmbrăcat în pantaloni la dungă și cămașă după o masă pe care o căraseră pe iarbă și o acoperiseră cu ceea ce părea a fi un cearșaf împăturit. Amesteca gin și apă tonică, iar, după ce mi-a preparat un pahar, a ocolit masa, ca să bea cu mine. Ca să începem prima noastră conversație. Cu atâta politețe și grijă.

E ziua pe care mi-o amintesc nu cu tristețe, doar cu mirare față de tot ceea ce a urmat.

Cuprins

Alec / 9

Michael / 12

I

Margaret / 17

Celia / 39

Margaret / 44

Celia / 53

Michael / 62

Alec / 79

John / 84

II

Michael / 121

Celia / 169

Alec / 185

Margaret / 194

Celia / 208

Michael / 226

III

Alec / 239

Michael / 267

Margaret / 284

Respect pentru oameni și cărți Celia / 298

Michael / 311

Alec / 317

Celia / 349

Alec / 354

Margaret / 362

I

Margaret / 17

Celia / 39

Margaret / 40

Celia / 52

Michael / 62

Alec / 79

John / 84

II

Michael / 131

Celia / 160

Alec / 182

Margaret / 194

Celia / 208

Michael / 220

III

Alec / 239

Michael / 262

1997, Editura a Școlii
Facultății de Litere din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, în cadrul proiectului de cercetare și dezvoltare a limbii și literaturii române. A urmat în anul 1998 finalizarea programului de cercetare intitulat "Limbajul literar - teoria și practica", împreună cu colaboratorii Alina Vintreanu, Corina Șeriu și Clăudia Anghel. Pentru totdeauna rămân prietenii. Lucrările de față de Ionuț Ștefan și Ionuț Ștefan au fost publicate în revista "Limbajul literar" (Editura Charmides, 2007), care este o revistă de literatură și lingvistică, editată în română. Traduceri pentru această revistă apar în numărul 10 al revistei "Limbajul literar" (Editura Charmides, 2007) și în numărul 11 al revistei "Limbajul literar" (Editura Charmides, 2007).

Margaret

Mereu uităm câte ceva din grabă. Nu am avut cum să împachetez mai mult de atât ieri, între programarea lui Alec la doctor ca să îi scoată copcile, vizita lui Kelsey la veterinar și toate cumpărăturile pentru drum. Dar am făcut tot ce am putut și măcar John i-a ajutat pe Alec și pe Celia să-și aleagă cărțile când s-a întors aseară de la muncă. Fie ce-o fi, plecăm la opt și jumătate. John i-a bătut pe copii la cap cu asta. A transformat-o într-un joc, ca tot ceea ce face cu ei: dacă întârziați un minut, rămâneți acasă și nu ne mai întorcem după voi! Când mărșăluiește prin casă și strigă „E timpul să mergem!“, iau cu ei ce apucă, presupunând că am avut eu grijă să împachetez restul, și se întrec până la mașină, se bat pe locurile de pe bancheta din spate, Michael și Celia inaugurând un nou front de luptă în veșnicul război, în timp ce Alec aleargă în urmă către o altă înfrângere sigură în fața lor. Dacă nu e inclus, se vaită ca să le strice distracția. Plecărilor le accelerează toate dorințele și fricile, plecarea asta mai mult decât toate celelalte: vacanța de vară, două săptămâni la mare în Maine, într-o casă închiriată.

Bona a acceptat și de data asta să hrănească iepurii, porcușorul de guinea, pasărea și chiar și pe șarpele lui Michael, pentru care trebuie să atârne șoareci decongețați de capătul unui băț. Din toată menajeria, doar Kelsey vine cu noi, cea mai indisciplinată dintre toți, obiectul batjocurii și al celui mai profund

devotament al copiilor. E o corcitură nedresată și prostuță, care te pândește prin ferestre și își face nevoile în paturi, dar, privind-o prin ochii copiilor, totuși o iubesc și eu.

Când plecăm la drum lung, le pregătesc cutii cu surprize pe care nu le scot până nu am ajuns la jumătatea traseului – încerc să le dau ceva pe care să-l aștepte cu nerăbdare și reușesc astfel să îmi mai câștig o jumătate de oră de liniște. Cutiile de pantofi sunt pline de jocuri pentru drum, alune, portocale, un mic set de lego pentru Alec, o carte pentru Celia și o revistă de muzică pentru Michael. Trebuie să le termin de așezat înainte să coboare, altfel se pierde farmecul – și reușesc să fac asta cu un minut înainte să intre Alec în bucătărie și să întrebe:

— Ce avem la micul dejun?

E urmat de Michael, care merge direct la fratele său mai mic și îl strânge de braț până când Alec îi strigă să înceteze și spune:

— Mama e pe pilot automat cu pregătirile, ceea ce înseamnă că tata o să gătească și el gătește doar ouă vienez, deci asta avem la micul-dejun, piticanie.

Michael și Celia îl tratează pe Alec de parcă ar fi înrudit cu Kelsey în schema evoluționistă, o sursă sigură de divertisment, atunci când e făcută ca la carte.

— Mă doare, spune Alec apucându-și brațul, dar Michael nu aude.

E la radio, schimbând canalele, trecând peste știri, viori, reclame răcnite, Dolly Parton și balade rock, apăsând butoanele de înainte și înapoi de trei sau patru ori înainte să se oprească la un cântec disco, muzica lui favorită din ultima vreme.

— Te rog, îi spun. Nu acum.

— Nu mai putem să ascultăm muzică barocă. Îți *istovește* mintea. Avem nevoie de ceva ritmat.

De unde scoate un copil de doișpe ani „istovește mintea“? Din vreunul dintre romanele pe care le citește, fără îndoială.

Sedus de sunetul sintagmei, o repetă întotdeauna câte o săptămână, înainte să se agațe de următoarea. Le testează la cină, de obicei pe Alec, care la șapte ani nu are nicio reacție care să le infirme fraților lui convingerea că e prostuț. „Cred că ne-ai încântat destul“, a spus Michael aseară, în timp ce Alec încerca să explice cum lucrau echipele în ziua de întreceri sportive la școală. Michael a așteptat, diplomat, un moment sau două înainte să se uite pe ascuns la mine și la John, ca să vadă cum am reacționat la noul lui *bon mot*. Alec a continuat să turuie despre întrecerile în saci până când Michael l-a pișcat din nou de braț.

— Nu acum, îi spun, așa că butonează înapoi la ceea ce Robert J. Lurtsema a ales să pună în dimineața asta la radio WGBH și deschide ușa cu plasă ca să o lase pe lingușitoarea de Kelsey în curte, urmând-o afară.

Soarele a răsărit de mai bine de două ore – la 5:17 în dimineața asta, cu un minut mai târziu decât ieri – și e deja mult peste vârfulurile brazilor. Cintezele și vrăbiile își flutură aripile în bazinele de apă pentru păsări, care stă înclinat între straturile mele de gălbenele. Făcut din beton grosier, e un obiect destul de urât, și iarna, în mormanul asimetric de zăpadă, pare deznădăjduit, dar, cu bălăceala păsărilor care fac apa să strălucească, în dimineața asta e una dintre părțile plăcute ale acestui loc puțin deteriorat – hambarul cu acoperișul din spate prăbușit, sub care trebuie să le amintim mereu copiilor că nu au voie să se joace, și terasa cu cărămidă ușor fărâmicioasă, unde zorelele înfloresc în canalul de scurgere, cu petalele lor plisate ca o pânză în jurul centrului.

Kelsey a luat-o la goană pe drumul care duce în pădure – asta o să mai dureze vreun sfert de oră –, dar Michael a refuzat să o urmeze, s-a oprit în schimb la furgonetă, a sărit pe bara din spate și acum, ținându-se de grilajul de pe acoperiș, mișcă mașina în sus și în jos pe roțile din spate, de parcă ar fi o fiară pe care ar putea să o convingă să meargă înainte.

Își face apariția John, spilcuit, purtând una dintre ținutele sale stilate de vară: bermude, o curea de pânză, o cămașă polo albastră, gata să ne ghideze în aventurile noastre maritime. Pentru copii, nu înseamnă nimic că atât casa de pe țărm, cât și cea de pe insulă și chiar și barca cu care ne deplasăm încolo și înapoi ne-au fost toate împrumutate de unul dintre partenerii lui John, că nu ne-am putea permite altfel toate acestea și, în mare, nu înseamnă nimic nici pentru mine – e un cadou frumos pe care s-a întâmplat să îl primim trei ani la rând deja, un loc pe care am ajuns să îl iubesc. Doar că faptul că niciodată nu știm până în ultima clipă dacă sau când o să avem parte de el îmi amintește cât de provizorii, cât de improvizate sunt viețile noastre aici.

Ăsta nu-i orașul în care trebuia să trăim, nici măcar țara și clar nu e locul în care vrem să ne tragem copiii la școală. Am locuit în Londra și i-am dus acolo pe Michael și pe Celia cu un motiv, pentru că aceea era casa lui John. Și e locul în care vrea să se întoarcă. Să locuim aici atâta timp a fost mai mult un accident, ca să fiu sinceră. John fusese trimis într-o deplasare pentru a asigura consultanță în Boston pentru ceea ce noi am crezut că vor fi opt luni, așa că am închiriat casa asta în Samoset, cu câteva case mai sus pe strada mamei mele, în orașul în care obișnuiam să venim vara și în care ea s-a mutat definitiv după ce a murit tata, o casă pe care se pare că a construit-o un strămoș de-al meu în vremurile în care întreaga familie locuia în zonă.

Apoi firma lui John din Londra a dat faliment. Și iată-ne. Suficient spațiu de joacă pentru copii. Bunica lor la trei minute distanță, lucru care are avantajele lui. Așa că John și-a căutat un loc de muncă provizoriu, în timp ce mobila noastră zăcea într-un depozit în Anglia. A găsit unul, apoi altul și în sfârșit unul cu potențialul de a deveni ceva permanent în toată afacerea asta a capitalului de risc și viața pe care am presupus că o vom avea – urbană, cu prieteni și petreceri – a rămas în așteptare an după an, de opt ani deja, iar noi am rămas cu prezența

că ne vom întoarce la ea. Ceea ce uneori mă face să mă simt ca într-un spațiu intermediar. Deși cel mai adesea, ca-n dimineața asta, când copiii sunt veseli și vremea e frumoasă, nu vreau să mă gândesc prea mult la asta.

La volan, John își poartă ochelarii de soare cu rame în picățele, care-i completează *look*-ul de vară. Se dă în spectacol când suntem în vacanță, capabil de o generozitate impresionantă. Când e binedispus, banii se duc ca apa de la robinet. Îl preferă pe Ellington lui Coltrane, pe Sinatra celor de la Simon and Garfunkel; îi place să danseze în sufragerie după ce copiii s-au dus la culcare, să mă găsească pe partea cealaltă a patului dimineața; și știe că nu va înceta niciodată să muncească sau să câștige îndeajuns, pentru că ideile lui de noi afaceri riscante sunt atât de bune și atât de multe încât devin o înmulțire foarte ușor de realizat. Și-n ultima vreme trebuie să recunosc că a fost în regulă, nu a dat pe afară de fericire, dar paharul tot a fost mai bine de jumătate plin. E sârguincios la muncă și vine acasă în timp util ca să luăm cina împreună și să îi vadă pe copii, iar sâmbăta și duminica se joacă cu ei în curte, tunde iarba ca să aibă loc să se dea cu bicicletele, curăță cărările în pădure și zău că e bine, oricât de diferit ar fi de petrecerile cu gin din casa de pe Slaidburn Street, din King's Road și de ochii lui strălucitori, de prietenii îmbrăcați la patru ace și de vremurile din Londra de dinainte să ne căsătorim.

Îl cunoșteam puțin pe atunci. Nu a fost crescut ca să poată înțelege termenii în care oamenii percep acum relațiile. A crescut în vechea lume a caracterelor construite prin maniere și forme care nu aveau nimic de-a face cu emoțiile, căsătoria fiind una dintre ele. Ceea ce nu înseamnă că nu mă iubește. E doar foarte britanic în privința asta. Cred că atunci când m-a cunoscut a realizat că ar putea să se dezvețe de câteva dintre lucrurile astea, cel puțin în privat. În ochii lui, aveam franchețea aceea americană pe care o admira, deși, de fapt, venind la Londra, evadam din propria lume de matroane de la Smith College și

baluri pentru debutante. Presupun că ne-am întâlnit undeva la mijloc. ntru oameni și cărți

„Cel puțin vorbim cu toții engleza regelui.“ Asta a spus mama lui la cină oricui era dispus s-o asculte, prima dată când am fost la ai lui, în afara Southamptonului. Aparent, a fost mai puțin oripilată de accentul meu decât se așteptase. Tatăl lui instalase un mic teren de golf lângă casă și își petrecea acolo mare parte din după-amiezi, înainte să se întoarcă înăuntru pentru cina pe care prefera să o mănânce în liniște. La micul-dejun aveam ceai cald și pâine prăjită, la prânzul de duminică, miel cu sos de mentă, iar seara eram întrebată dacă nu voiam să mă relaxez cu o baie. John a fost și este preferatul mamei sale, cel mai în vârstă, care a absolvit Oxford-ul și a intrat în afaceri, cel care poartă costume elegante și înțelege că sunt modalități adecvate și neadecvate de a face lucruri – și pe toate acestea le folosește când e pe lângă ea, dornic să reflecte imaginea ei despre el.

Lucram la o bibliotecă, undeva în suburbie. Mă trezeam devreme ca să prind trenul spre Walton-on-Thames și apoi autobuzul spre fortăreața victoriană cu cărămizi roșii în care ștampilam și așezam cărți pe rafturi toată ziua, apoi făceam cale întoarsă, călătorind spre oraș în trenuri pe jumătate goale, mergând în sensul invers al tuturor celor care făceau naveta.

Acum câteva luni am citit *Armatele nopții* a lui Mailer, care mi-a adus aminte de tot ce ratasem în marea parte a anilor '60, cât fusesem departe de America, citind despre toată violența de peste ocean și auzind despre ea de la prietenii mei, mereu de la distanță. Era acolo un pasaj care m-a marcat. După discursurile bombastice, urmate de încăierarea de la Pentagon, odată ce au fost toți arestați și expulzați în Virginia în autobuze de noapte, toți tăcuți, Mailer scrie că americanii își regăsesc memoria doar în mișcare. Poate că ar fi putut să renunțe la „americani“ și să spună doar „oameni“. În orice caz, mi s-a părut foarte adevărat. Dacă te gândești la memorie, nu doar în sensul de a privi

înapoi, ci a fi conștient de timp, de felul în care trece și în care se simte trecerea lui, atunci starea de mișcare pe care o provoacă devine într-adevăr perceptibilă. Printr-un șiretlic al minții, mișcarea fizică de înaintare face ca timpul să pară vizibil. Ceea ce mă face să mă gândesc că poate viteza nefirească a mașinilor și a avioanelor produce într-adevăr nostalgie. Pentru că cel mai simplu mod de a masca straniețea timpului care îți trece prin fața ochilor este să îl fixezi în loc, să îl reduci la monumente sau la plante în ghivece.

Așa cum călătoriile mele în trenurile acelea aproape goale, întorcându-mă din Surrey seara devreme, dar deja pe întuneric în timpul iernii, cu reflexiile pasagerilor de alături în geam, au devenit o amintire fixă pe care o port acum cu mine ca pe un substitut pentru momentele mai concrete în care voiam atât de mult să îl văd pe John, să terminăm odată cu perioada de curtare, ca să putem să locuim împreună și să fie firesc să ne vedem în fiecare seară.

Sau așa ca toate amintirile astea care năvălesc acum asupra mea în mașină, după ce am înmănat cutiile cu surprize și am domolit pentru o vreme nerăbdarea copiilor, cu geamurile coborâte și aerul sărat dând buzna peste noi. Îmi aduc aminte de o petrecere zgomotoasă și aglomerată la John acasă, cu colegii lui de apartament, cu toată lumea la patru ace, în seara în care ne-am trezit cu pompierii în fața blocului și a trebuit să coborâm în goană pe scări patru etaje, cu paharele pline improșcând peste tot, John dând fuga înapoi sus ca să-și ia geaca, în caz că presa avea să scrie despre incendiul iminent – o glumă menită să prevină voia bună să se risipească pe trotuar, care a funcționat, menținând hohotele de râs până am primit semnalul că avem cale liberă să ne întoarcem sus și să continuăm să bem.

Felul în care mă săruta la început era aproape solemn. Emoțiile îi erau mai vizibile ca niciodată în preajma prietenilor; cu ei, cuvintele erau singura valută care conta. Contrastul

ăsta m-a sedus mai mult decât orice altceva. Băieții americani Rescu care ieșisem prin facultate și imediat după își aduceau încrederea și dezinvoltura în dormitor, unde lăsau aceeași impresie ușor falsă ca atunci când aveam companie. Poate că John ar fi vrut să fie la fel de dezinvolt, dar cu mine nu-i ieșea niciodată. Lucru pe care am ales întotdeauna să-l iau ca pe un compliment. Și apoi, ca și cum s-ar fi dat de gol în întuneric, a doua zi devenea și mai galant, apărând la ușa mea cu un coș de picnic și cu o mașină împrumutată, conducând până undeva la țară, unde, chiar dacă nu era nimeni prin preajmă, tot nu încerca să mă atingă, ca și când asta ar fi dovedit ceva despre caracterul lui. M-am îndrăgostit privindu-l cum făcea toate astea. Știam că diferența majoră dintre comportamentul său plin de tact și atingerile fără cuvinte, cu respirația greoaie, din intimitate, se datora întrucâtva faptului că nu știa niciodată cu exactitate cum să se raporteze la mine, pentru că nu putea să mă descifreze la fel de ușor ca pe o englezoaică. Tocmai de aceea nu puteam să nu mă întreb dacă nu cumva faptul că eram străină în lumea lui a fost ceea ce l-a atras cel mai mult la mine. Ceea ce mă făcea să fiu sceptică în privința lui, căutându-i în cuvinte și în fapte semne că observase sau că apreciasse la mine și altceva în afară de faptul că veneam din altă țară.

Era totul parte din ceea ce la început făcea să se păstreze un sentiment de mister între noi. Tensiunea aceea de a nu ști, dar de a vrea să știi. Ai crede că după șaptesprezece ani împreună, după trei copii și după mutarea din Londra într-un orașel din Massachusetts, genul ăsta de mister ar fi de mult mort și îngropat, iar efemeritatea iubirii timpurii, ștearsă de caracterul practic. Și majoritatea chiar e. Nu mă mai farmecă. Văd în schimb cum îi farmecă pe alții, cum și numai accentul lui e în stare să distragă și să înșele în țara asta, dar nu e genul de efect care să dureze într-o căsnicie. Și cu siguranță că nu mai reprezintă niciun refugiu pentru el, nu în sensul acela simplu de abatere

de la familiaritate. Ne certăm. Nu cădem de acord. Îi răsfață pe copii ca să le intre în grații, suspendându-mi interdicțiile pentru un lucru sau altul, lăsându-mă să fiu singura autoritară. Mă enervează că nu știu când sau dacă va decide că a venit timpul să ne întoarcem în Anglia și mă enervează că depindem de munca lui. Nu tot timpul, și nu că l-aș învinui în întregime pentru asta, dar nu pot să îmi țin gura când mă calcă pe nervi. Ca atunci când cotrobăi prin vechea mobilă din garajul mamei în căutare de dulăpioare sau măsuțe, pentru că cele pe care le-am cumpărat împreună după ce ne-am căsătorit zac într-un depozit la un ocean distanță și el nu vrea să le trimitem aici, pentru că poate ne întoarcem curând.

Și totuși rămâne loc de mister între noi. Ce vreau să spun este că tot nu ne cunoaștem unul pe celălalt, că încă ne descoperim și, bineînțeles, dat fiind că nu mai suntem la început, nu e întotdeauna și nici măcar în întregime o chestiune de romantism – să nu știi, să vrei să știi – dar dorința de a ști e acolo. Desigur, sunt momente în care mă gândesc că poate e unilateral, că mă cunoaște exact atât cât îl interesează și că eu sunt singura care încă descifrează, lucru care ar putea deveni în sine o sursă de resentimente.

Orice ar fi, nu mai este vorba despre naționalități ori despre familia lui sau a mea – ci despre lucrul pe care toate astea l-au camuflat de la început, fără să îmi dau seama. Cel puțin până la episodul acela al lui, cu puțin timp înainte de nunta noastră.

În toamna lui '63, după logodnă, îmi dădeam seama că se întâmplă ceva cu el la muncă, pentru că atunci când ne întâlneam era mai distras decât de obicei și avea mai puține de spus. Nu cunoscusem pe nimeni care să vorbească mai repede decât el, asta înainte să înceapă Michael să vorbească, și în starea potrivită stăteam și-l ascultam trâncănind despre cât de arrogant era Harold Macmillan sau despre ultimele știri privind scandalul Profumo, el și prietenii lui întrerupându-se și vorbind unii

peste alții, chipeși și deștepti și amețiți de băutură. Mă gândeam la prietenele mele care se căsătoriseră, în primul sau în ultimul an de facultate, cu bărbați exact ca aceia alături de care au crescut, îndreptându-se acum către Wall Street sau către facultatea de Drept, unele dintre ele deja cu copii de trei sau patru ani, și mă gândeam, slavă Domnului, nu sunt o păpușă în casa de fan-tezii a mamei mele. Am plecat de-acolo. Și încă departe.

Dar în toamna aia, prin octombrie, John trecea printr-o pasă proastă. Nu a fost atât de dramatic la început. Nu vorbea prea mult despre muncă, dar îmi imaginam că exista acolo o presiune care îl epuiza, făcându-l mai puțin dornic să-și petreacă serile cu prietenii. Părea doar dezamăgit, asta era tot. Demisia lui Harold Macmillan din funcția de prim-ministru era genul de lucru despre care, în mod normal, ar fi citit și vorbit cu înverșunare, dar a părut aproape dezinteresat. În seara în care l-au împușcat pe Kennedy – seară în Anglia – mi-am dat seama că sigur era ceva în neregulă cu el, pentru că atunci când am apărut la ușa lui în lacrimi, m-a luat în brațe, m-a așezat pe canapea și a încercat să mă calmeze, dar pe el știrea nu părea să-l fi atins câtuși de puțin. Nu mă așteptam să plângă – nu era președintele lui – dar a fost ca și cum i-aș fi spus că mi-a murit un unchi îndepărtat, iar el m-ar fi bătut pe umăr din obligație. Era nefiresc.

Trei săptămâni mai târziu, m-am întors în New York de sărbători. Am stat mai puțin de o lună. Ne scriam de câteva ori pe săptămână. Despre întâmplările din viața de zi cu zi, dar și despre ceea ce simțeam unul pentru celălalt. Câteva scrisori de la el au fost chiar deosebit de înflăcărâte – părea mai sigur pe dragostea lui decât fusese vreodată în scris sau în persoană.

Nu am înțeles ce-mi spunea colegul lui de apartament când am sunat în ziua în care m-am întors în Londra, iar el mi-a zis că John fusese internat la spital.

— A avut un accident? am întrebat.

— Nu, a spus. Dar poate c-ar trebui să-i suni pe ai lui.

Am sunat imediat. Mama lui i-a dat receptorul soțului aproape fără niciun cuvânt. „Da“, mi-a spus el. „Am sperat că am terminat cu toată povestea asta. E foarte neplăcut pentru mama lui.“

Nimic nu mă pregătise pentru asta. John stătea în ceea ce părea a fi o sală de așteptare imensă, cu maldăre de scaune și măsuțe de cafea, toți cei care așteptau fiind bărbați, majoritatea citind ziare sau jucând cărți sau pur și simplu privind prin ferestrele murdare. Chipul lui era atât de stors de viață, că părea aproape de nerecunoscut. Dacă nu și-ar fi mișcat ochii, aș fi crezut că era mort.

În cameră intra doar o lumină slabă, iar draperiile erau pe jumătate trase. Pur și simplu nu avea logică să rămânem în atmosfera aceea moleșitoare și sobră, așa că am spus „Ce-ar fi să facem o plimbare?“. Trebuia să plec de acolo ca să revin cu picioarele pe pământ, ca să-l aduc cu mine înapoi la realitate.

Bineînțeles că nu a fost așa de simplu. S-a dovedit că nu era prima dată când era internat. În al doilea lui an la Oxford, a trebuit să lipsească un semestru. Aproape zece ani trecuseră de atunci, zece ani în care fusese bine, în general. În care fusese omul pe care l-am cunoscut. Acum era complet diferit de persoana aceea, abia vorbea. M-a ținut doar de mână în timp ce ne-am plimbat prin Hyde Park, stafia lui John în corpul lui John.

Avea nevoie să se odihnească, mi-a spus. Era obosit. Atâta tot. Dar eu știam că nu avea cum să fie doar atât sau că era doar pe jumătate adevărat. Ca orice american insistent, am făcut o programare la doctorul lui. Un lucru foarte surprinzător pentru personal, „dar în regulă atunci“ au spus, doctorul avea să vorbească cu mine.

Îmi amintesc cardiganul lui în carouri albastre, ochelarii pătrățoși și părul brunet, dat pe spate cu Brylcreem. Nu îmi dădeam seama dacă încăperea în care ne-am întâlnit era cabinetul lui sau doar un spațiu pentru întâlniri în afara saloanelor